

آن چه که به عنوان سرکوب رژیم جمهوری اسلامی در زندان‌های تهران آمده، صرفاً خلاصه‌ای از آن همه جنایاتی است که در زندان‌های مختلف ایران صورت گرفته و مابرای جلوگیری از طولانی سدن مطلب خلاصه‌ای از موارد دیگر سرکوب را در زندان‌های دیگر تا آنجا که اطلاع یافته‌ایم بیان می‌کنیم.

اتفاق‌های گاز: عنوان اتفاق‌های کوچکی در زندان گوهردشت بود که هیچ منفذی نداشت، جز باریکه‌ای در زیر در که در موارد عادی قادر به تصفیه هوای سلول نبود. زندانیان زیادی را به عنوان تنبیهی به این اتفاق منتقل می‌کردند که بعد از مدت کوتاهی به علت بالا رفتن میزان گاز کربنیک و عدم ورود هوا زندانیان به حالت اغما می‌افتدند. در مشهد و بعضی شهرهای دیگر هم وجود داشت. سلول‌های انفرادی گاز در زندان کارون در خوزستان که در تابستان گرمای هوا به بیش از ۵۰ درجه می‌رسید یکی از ابزار شکنجه و فشار برای درهم شکستن زندانی‌ها بود. آن‌ها را حتی برای دستشوئی بیرون نمی‌بردند.

تاریک خانه‌های گوهردشت: که زندانیان همیشه در تاریکی مطلق به سر می‌بردند و به آن سگدانی می‌گفتند. از این گونه تاریک‌خانه‌ها در جاهای دیگر هم بود. از جمله در خوزستان که کابین حمام سالن شنا را به سلول تبدیل کرده بودند. اتفاقکی به اندازه قد یک آدم متوسط با سوراخ کوچکی نزدیک سقف که باریکه‌ای از نور مهتابی راهرو از آن به درون می‌تابید و اصلاً اتفاق را روشن نمی‌کرد و زندانیان را ماهها در این اتفاق‌ها نگهی داشتند. بعد که به بیرون می‌آمدند مدت‌ها سر درد و سرگیجه و حالت تهوع داشتند.

کمدها: نوعی سلول در اهواز بود که برای تحت فشار قراردادن زندانی مورد استفاده قرار می‌گرفت. در این کمدهای کوچک زندانی می‌باشد طوری می‌نشست که هیچ قسمت از بدن بیرون نباشد. که به دلیل کوچکی، کار مشکلی بود. زندانی مجبور بود شباهه روز را به طور نشسته بگذراند و تنها سه بار برای دستشوئی از آن خارج می‌شد.

جنایاتی که رژیم در زندان شیراز برای سرکوب زندانی‌ها انجام داد. ابعادش چنان وحشتناک است که از جمع آن همه زندانی کسی سر به سلامت بیرون نیاورد که آنچه را که رژیم انجام داده بود برملا کند و توضیح دهد که چگونه

سکنجه گران انسان‌ها را وامی داشتند مثل سگ زوزه بکشند و پارس گشند و لخت مثل حیوانات چهار دست و پا راه بروند. زنان را واداشتند از همدیگر رو بگیرند و با هم ممنوع‌الحرف باشند. یعنی هیچ‌کس حق صحبت با دیگری را نداشت. این فشارهای طاقت‌فرسا عده بیشماری را دچار اختلالات روانی کرد و عده‌ای کارشان به دیوانگی کشید. مطمئناً روزی جنابات رژیم در زندان عادل‌آباد شیراز که به عنوان تبعیدگاه سایر زندان‌های کشور هم مورد استفاده قرار می‌گرفت از پرده ابهام بیرون خواهد افتاد. همچنین وقایعی که در سایر زندان‌ها اتفاق افتاد زندان‌هایی به تعداد شهرها و روستاهای ایران.

وقایع سال ۱۴۷

از آغاز سال جدید، وقایعی که می‌گذشت، بر از رمز و راز بود. یک بار در فاصله چند روز همه را به دفتر ریس زندان می‌برند، وی در حالی که دو پهلو صحبت می‌کرد، نظرخواهی می‌نمود. آیا رژیم جمهوری اسلامی را قبول دارد؟ چه اتهامی دارد؟ و آیا گروهتان را قبول دارد؟ و تذکر می‌داد نگران نباشد جو دمکراتیک است و می‌توانید نظر خود را بدون واهمه بیان کنید. بعد از برگشت اولین گروه بازجویی‌شونده، حدس و گمان جان گرفت. اما با لاتفاق بر این نظر بودیم که حادثه‌ای در شرف وقوع است. به قول شاملو مرغ سکوت جوجه مرگی فجیع را به بیضه نشسته است.

بعد از آن، نظرخواهی‌های ادواری در داخل بند تکرار شد.

تابستان سال ۱۴۷ فرا رسیده بود. شکست‌های بی در بی رژیم در جنگ با عراق فضای عمومی را سنگین کرده بود. صبح یک روز گرم از بلندگو اعلام گردید که همه با حجاب در اتاق‌هایشان باشند، یکباره پاسداران دسته‌جمعی به بند آمدند. فضایی بر از رعب و وحشت بود. تنها تلویزیون بند را که در راه رو فرار داشت به خارج بند بردند. بعد از ظهر از روزنامه هم خبری نشد. اعلام کردند روزنامه نخواهید داشت و تا مدت نامعلومی ملاقات‌ها قطع است و نامه‌هایتان برای خانواده ارسال نخواهد شد. شب هنگام پاسداران به اتاق‌ها ریختند و شروع به نظرخواهی نمودند. سوالات تکراری همیشگی، پاسداران که

در مقابل دفاع علني هواداران مجاهدين از اين سازمان برای اولين بار مواجه شده بودند در حالی که از بند خارج می‌شدند پوزخندزان می‌گفتند خواهیم دید.

زنگ خطر به صدا درآمده بود. فردای آن روز در هواخوری بند دختر مجاهدی به نام فرزانه که مدتی قبل از زندان اوین به کمیته مشترک ضدخرابکاری زمان شاه و بند سه هزار یا پایگاه توحید کنونی وارد هواخوری شد و گریه کنان خبر داد که دیده است پسرها در گروههای ده تایی در حالی که کیسه‌ای پلاستیکی محتوی چند تکه لباس دردست برای اعدام برده می‌شدند و بلاfaciale به دفتر بند احضار شد. فهمیدیم اوردن او تنها برای رساندن خبر اعدام‌ها بود. هواخوری قطع شد. بند در تب و تاب واقع بود. پاسداران مرتب به بند سرمی کشیدند مودیانه و لبخندزان می‌گفتند نوبت شما هم فراخواهد رسید.

وقتی اسامی اولین گروه از زندانیان مجاهد را خوانندند و اعلام کردند که با کلیه وسائل آماده باشند. ابتدا سکوت و سپس هیاهو در بند حاکم شد. بدین طریق مجاهدین بند ما که ۳۳ نفر بودند در چند نوبت از بند برده شدند. هم‌چنین خبر رسید که مجاهدین بند توابین و بند آزادی‌ها را هم که تقریباً ۱۲۰ نفر می‌شدند از بند خارج کرده‌اند. به زودی از طریق پاسداران به بند خبر رسید که همگی اعدام شده‌اند و معلوم شد تمام پاسداران و کارکنان زندان از مرد و زن می‌باشد در محل اعدام حضور می‌یافتند و در کشتار شرکت می‌کردند. خبر از شکنجه قبل از اعدام هم می‌رسد، همه منتظر فراخوانده شدن و اعدام بودند و وصیت‌نامه می‌نوشتند. وقتی زندانیان وابسته به گروههای چپ را که به حبس ابد محکوم شده بودند برای بازجویی خواستند دیگر توهمنی برای زنده ماندن باقی نماند. زندانیان زن مرتب با چادر در حالی که روایشان را گرفته بودند به بند می‌آمدند و این نشان می‌داد که مردان به بند خواهند آمد و این کار چندین بار در شب و روز تکرار می‌شد هدف این اعمال ایجاد جو رعب و وحشت بود. اما زندانیان که سال‌های دوران زندان همواره در بندهای نسبیهای سرکرده و مرگ را پیش رو داشتند، هراسی به دل راه نمی‌دادند. پاییز فرارسیده بود و همچنان بی‌خبری و انتظار حاکم بود که به یک باره در بند را باز کردند و

هواخوری برقرار گردید و اعلام نمودند ملاقات خواهید داشت. با برگشت اولین گروه ملاقاتی متوجه شدیم طی این مدت رژیم به چه جنایت وحشتناکی دست زده است. صدها زندانی سیاسی را با شکنجه‌های وحشیانه لت و پار کرده و به جوخه‌های اعدام یا چوبه‌های دار سپرده است.

شرح مختصری از برخی اشکال دیگر شکنجه

شکنجه در زندان‌های ایران شیوه‌ای رایج برای گرفتن اطلاعات و پس آنگاه در هم شکستن، مسخ و تبدیل زندانی به موجودی غیر انسانی بوده و هست. گرچه شکنجه‌گران رژیم شاه در به کاربردن وحشیانه‌ترین شکنجه‌ها شهره جهان بودند، اما شکنجه‌گران جمهوری اسلامی گوی سبقت را از آن‌ها ربوتدند. بدین نحو که برای درهم‌شکستن انقلابیون چنان اعمالی را مرتکب می‌شوند که حتی تصورش را نمی‌شود به خود راه داد. اما انجام این اعمال برای شکنجه‌گران و مزدوران سرمایه در سراسر جهان امری به راحتی آب خوردن است. چگونه می‌شود انسانی را مجبور کرد لخت شده به روی میله‌های سوزان آهنه بنشیند، یا چگونه می‌توان گروه انسان را در کوره‌های آدم‌سوزی به خاکستر تبدیل کرد. گرچه دیدن و خواندن این صحنه‌ها بی‌نهایت زجرآور است ولی زجرآورتر از آن، نوشتن صحنه‌ها و مجسم کردن شکنجه‌هاست؛ مخصوصاً زمانی که آن‌ها را با پوست و گوشت خود لمس کرده باشی.

موجوداتی درنده‌تر از حیوانات وحشی، تشهه‌خون، به جان انسانی بی‌دفاع و اغلب دست و پابسته می‌افتدند. با انواع و اقسام وسائل شکنجه او را به حال مرگ می‌اندازند یا از شدت شکنجه می‌کشند.

یکی از موارد شکنجه که بر روی بسیاری از زندانیان سیاسی ایران و در تمام زندان‌های ایران به کار رفته است کابل زدن بر کف پا و یا به قول شکنجه‌گران نه شکنجه که تعزیر اسلامی است. در اتفاقی کوچک و نمور زیرپله‌های کمبته مشترک سابق در مرکز شهر تهران، در فضائی اندکی بزرگ‌تر از یک تخت شکنجه که به دلیل کمبود هوا به سختی می‌شود در آن تنفس کرد، باهای زندانی را با طناب و زنجیر به پایین تخت می‌بندند باشد تی که پوست و گوشت

را می خراشد. دستها را از بالای سر محکم کشیده با زنجیر می بندند چنان دردناک که حس می کنی دستها در حال قطع شدن است. آن گاه پتوئی به روی زندانی می اندازند. ضبط صوتی را که در گوشهای قرار دارد با بالاترین شدت صدا روشن می کنند تا مانع از خروج صدای شلاق و احیاناً فریاد زندانی که بی اختیار و یا برای تخفیف درد است، گردد. بعد، دو سه نفر پاسدار با کابلی که پوشش لاستیکی انتهای آن کنده شده است و در حقیقت مفتولی مسی است به نوبت و با قدرت تمام به کف پای لخت زندانی می کویند. زوزه کابل در صدای قرآن یا نوحه ضبط صوت گم می شود.

باید توضیح داد که کف پا حساس‌ترین نقطه بدن نسبت به مغز است و موقعی که ضربه‌ای به کف پا وارد می شود احساس می کنی ضربات بر مغز فرود می آید و مغز به شدت تیر می کشد. جنایتکاران که به نفس زدن افتاده‌اند و عرق از سر و روی اشلن می ریزد و چشمانشان به خون نشسته است و قوهقهه می زنند، در فاصله‌های مختلف برای این‌که عکس العمل پاهای دردناک را در مقابل ضربات برانگیزند و هم‌چنین برای شکنجه بیشتر زندانی، با کف پوتین عاج مانندشان به کف پای شکنجه شده فشار وارد می آورند و یا اشیاء نوک تیز مانند خودکار برکف پا می کشند، یا با کابل به روی انگشتان پا می کویند و اگر بر روی دهان او نشسته‌اند که فریاد نزند به فاصله‌های کوتاه بر می خیرند تا زندانی از کرختی بیرون آمده یا احتمالاً خفه نشود. چون قصد ندارند شکار خود را به آسانی از دست بدھند.

در اثر ضربات واردہ با کابل برقا، پاهای ورم کرده و مانند بشکه‌ای بزرگ و کبود رنگ می شود آن‌ها برای افزودن بر شدت درد شکنجه در فاصله‌هایی زندانی را باز می کنند و وادارش می سازند با پاهائی که به شدت دردناک است، راه بروند و یا بشین و پاشو انجام دهد. این حرکات با شماره انجام می گیرد ۱۰۰۰ بار ۲۰۰۰ بار و حتی بیشتر. این عمل دردناک برای کاستن از ورم پا و همچنین آزار بیشتر زندانی صورت می گیرد. همچنین با پوتین بر روی پاهای شکنجه شده می ایستند و فشار می دهند تا با برای خوردن ضربات بعدی آماده شود. در همان مراحل اولیه کابل پوست و گوشت کف پا را می شکافد و درحالی که خون فواره می زند آن‌ها با کابل بر روی آن ضربه وارد می کنند.

پانسمان کردن پاهای نکه تکه سده شکنجه اور تر از ضرباب کابل است. کسانی که وظیفه پانسمان کردن را به عهده دارند از قساوت و سنگدلی جیزی از شکنجه گران کم ندارند. آنها بی محابا با چاقو پاهای زخمی را می شکافند، بدون استفاده از داروهای بی حس کننده با قیچی پوست و گوشت آویزان شده را می بروند و به راحتی انگشتان سیاه شده را قطع می کنند. بعد، برای شستن خون و جرک از داروهای قوی که باعث التهاب بیشتر زخم می شود استفاده می کنند. شدت سوزش ناشی از ریختن این دارو بر روی زخمهای به حدی است که گوئی پای انسان را در ظرفی پر از آب جوش گذاشته اند. بخار از زخمهای بلند می شود. بلاfaciale بعد از این پانسمان شکنجه اور، کابل زدن شروع می شود و این شکنجه، گاه شباهه روز ادامه می باید و در مواردی به جان باختن شکنجه شونده می انجامد.

از شکنجه های بسیار رایج دیگر، استفاده از دستبند قپان است. که مج دستها از پشت به شکل ضربدر روی هم قرار می گیرد. بدین طریق که یک دست را از بالای سر در جهت مخالف و دست دیگر را از پشت به هم می رسانند و از قسمت مج دستبند می زنند. آن گاه آنرا به طنابی که از روی فرقه ای از سقف رد می شود می بندند. سر دیگر طناب را آنقدر می کشند تا مج دستها روی گردن قرار گیرد. در این حالت رگ های دست به شدت کشیده می شوند و درد وحشتناک و خارج از تحمل است. فشار دستها سر را به پایین خم می کند و به روی سینه فشار می آورد. مهره های گردن از درد گوئی در حال جدا شدن است. به این طریق وقتی زندنی را آویزان می کنند در را قفل کرده به دنبال کار خود می روند. در اتاقی کوچک با هوای کم و دردی که سراسر بدن را خیس عرق می کند. گویی که در حمام سونا نشسته ای اما با لباس کامل اسلامی روپوش و شلوار و جادر و چشم بند. در تمام مدت آویزان بودن باید سعی کرد کمتر حرکت نمود چون با هر حرکت کوچک دستها بیشتر کشیده می شود و به گردن فشار بیشتری وارد می شود و بر شدت درد افزوده می گردد. پاسداران به فواصل مختلف برمی گردند و برای ایجاد درد بیشتر جای دستها را عوض می کنند. دستها که برای مدتی به یک حالت مانده اند خشک و دردناک اند و زندانی خود قادر به حرکت آنها نیست. شکنجه گران به طور ناگهانی و به

سرعت آن‌ها را به حالت اول برمی‌گردانند به همان راحتی که چوب خشکی را می‌شکنند. اما برای شکنجه شونده بسیار دردناک است مثل اینکه با ساطور دست‌ها را فقطع کنند. بلافاصله بعد از این عمل جابجائی دست‌ها، قیان کردن و آویزان نمودن انجام می‌گیرد. اما این بار با دست و گردن دردناک. شکنجه فوق طاقت است و گاه زندانی به حالت اغماء و بی‌هوشی می‌افتد. آن‌ها برای به هوش آوردن زندانی از ضربات کابل استفاده می‌کنند.

زمانی عمل فیبان بدون آویزان کردن انجام می‌گیرد و زندانی را از شب تا صبح در یک اتاق در بسته رها می‌کنند.

از موارد دیگر شکنجه، زدن با کابل به کف دست‌هاست که با اولین ضربه رگ‌ها متورم و به شدت ملتهب می‌شوند و دردی طاقت‌فرسا توأم با سوزش شدید ایجاد می‌شود. گویی که دست را به شی‌ای سوزان چسبانده باشی. این شکنجه در تمام طول مدت زندان رایج است و خاص دوران بازجوئی نیست.

زدن با کابل بر سر فرد شکنجه شده در تمام مراحل بازجوئی انجام می‌شود. که گاه مفتول سیمی کابل، سر را می‌شکافد و خون فواره می‌زند. از شیوه‌های دیگر، جلوگیری از خواب فرد شکنجه شده در مراحل بازجوئی است. آویزان کردن از مج‌پا به شکل وارونه و یا از مج دست برای ساعت‌های طولانی و یا حتی شبانه‌روزی شیوه‌ای بسیار عادی در زندان جمهوری اسلامی است.

موارد شکنجه انقدر وحشتناک بود که شکنجه‌شوندگاه برای رهایی از آن و عواقب غیرقابل پیش‌بینی‌اش کوشش می‌کردند هرچه زودتر بمیرند تا از این همه درد و رنج خلاصی یابند و داغی هم بر دل شکنجه‌گران بگذارند. به همین دلیل در فرصت‌هایی که دست می‌داد به خودکشی اقدام می‌کردند که در مواردی موفق بود. در یک مورد زندانی با عزمی راسخ انقدر سرمش را در یک کاسه آب نگه می‌دارد که خفه می‌شود و در موردي دیگر زندانی‌ای که به دستشوئی برده می‌شود با شیلنگ دستشوئی انقدر آب وارد روده خود می‌کند که روده می‌ترکد و کشته می‌شود. موارد بسیاری از دار زدن و خفه کردن خود با روسی یا زیربوش هم بوده که موفق بوده است و موارد بسیاری که ناموفق بوده‌اند.

رزیم جمهوری اسلامی حسی در موقع اعدام هم دست از شکنجه برنمی‌داشت و دختران را قبل از اعدام با این توجیه که اگر دختر باکره اعدام شود به بهشت می‌رود، مورد تجاوز قرار می‌دادند. البته این امر برای شکنجه زندانی و اطفاء غرایز حیوانی خودشان انجام می‌گرفت.

تجاوز به زندانی در موارد دیگری هم برای شکنجه انجام می‌شد. از نمونه‌های بارز آن تجاوز جنسی به هنگام بازجوئی به زندانی نژلا قاسملو برادرزاده قاسملو رهبر حزب دموکرات کردستان بود که به عنوان گروگان دستگیر شد و مورد شکنجه و تجاوز قرار گرفت. این عمل چنان برایش غیرقابل تحمل بود که به بیماری روانی مبتلا گردید و سال‌ها بعد که اندکی حالت بهتر شد و از زندان آزاد گردید با خودکشی به زندگی خود خاتمه داد.

مورد دیگر دختری بود که بعد از شکنجه، به وسیله یکی از مقامات مورد تجاوز قرار گرفت. وی وقتی این مساله را با پاسداران در میان گذاشت، به وی گفتند دچار خیالات شده و تهدیدش کردند که به خاطر تهمت به ارکان اسلام شلاق خواهد خورد. مورد دیگر دختر کم سن و سالی بود که بر اثر شکنجه‌ها نعادل روانی‌اش را از دست داده بود وی را هر شب به بازجوئی می‌خواستند و در بزرخ انتخاب بین شکنجه بدنی و تجاوز، چندین نفر او را مورد تجاوز قرار می‌دادند وی به هنگام غروب از شنیدن صدای بلندگو دچار تشنج می‌شد.

رزیم جمهوری اسلامی برای شکنجه بیشتر زندانیان از عواطف انسانی آن‌ها استفاده می‌کرد. کودکان را از مادران جدا می‌کردند. آن‌ها را به پاسداران یا تواب‌ها می‌سپردند. اعلام می‌کردند بچه را به خانواده‌ای حزبالهی یا به پتیم‌خانه سپرده‌اند. برادران و خواهران را در حضور هم‌دیگر مورد شکنجه و گاه تجاوز قرار می‌دادند. همین‌طور زن و شوهرها را در مقابل هم و فرزندان را در مقابل والدین. مادری تعریف می‌کرد به هنگامی که وی و پسرش را با هم و هم‌زمان شکنجه می‌کردند برای اینکه احتمالاً فریادش روی پسرش تأثیر منفی نگذارد بی‌صدا شکنجه‌ها را تحمل می‌کرد و صدائی هم از پسرش در نمی‌آمد. وقتی وی را از تخت باز کردند و خود را به بالای سر پسرش رساند با جسد وی مواجه شد.

اعدام‌های نمایشی شیوه دیگری از سکنجه بود. بدین طریق که حکم اعدام را به زندانی ابلاغ می‌کردند، وی را به محل اعدام می‌بردند، کنار دیوار قرار می‌دادند، دست‌هایش را می‌بستند و پس از خواندن آیه‌ای از قرآن فرمان شلیک می‌دادند. آن‌گاه به اطراف تیراندازی می‌کردند به نحوی که زندانی در چار توهیم می‌شد که تیرخوده و در حال مردن است یا مدت‌ها در آنجا به حالت انتظار اعدام نگه‌اش می‌داشتند و سپس به سلول برمی‌گرداندند تا از وحشت مرگ، اقرار کند و اطلاعات لازم را بدهد.

در مورد دیگر از سکنجه، زندانی کارگری را در اهواز در حالی که یک دست‌اش را از پشت با طناب به دور بدنش بسته بودند، مجبورش کردند هفت شب‌انه‌روز در حالی که دست دیگرش به حالت خمیده روی یونجه پایش قرار داشت بایستد. به او سه بار در روز فقط برای دستشوئی و غذا اجازه می‌دادند از این حالت خارج شود.

بسیاری از این سکنجه‌ها نه حتی برای گرفتن اطلاعات بلکه برای پذیرفتن مسائل غیرواقعی و توهین‌آمیز انجام می‌گرفت. مثلاً زندانی را یک ماه در اتاق گاز زندان اهواز با حرارت بالای ۵۰ درجه نگه داشتند تا به دروغ اعلام نمایند که وقتی در خانه تیمی زندگی می‌کرد علاوه بر همسرش با سایر رفقاء هم خانه دارای روابط جنسی بود.

نکته‌ای را لازم است در اینجا تذکر دهیم که موارد بسیاری دستگیری به اشتباه صورت می‌گرفت و فردی دیگر و حتی غیرسیاسی را به دلیل شباهت قیافه یا تشابه اسمی دستگیر می‌کردند و به شدت مورد شکنجه قرار می‌دادند. یک مورد از آن فردی بود که به جای مهری حیدرزاده مرکزیت سازمان پیکار که بعدها دستگیر و تواب شد، دستگیر گردید؛ او را آنقدر شکنجه کردند که کلیه‌اش آسیب دید و کارش به دیالیز کشید، استخوان کتفش شکست و استخوان آرواره و فکش از جا در رفت. حتی بعد از پی بردن به اشتباه خود او را سال‌ها در زندان نگهداشتند چون می‌گفتند به هر حال برای آزدی باید مصاحبه نمایی.

در موردی دیگر دختری را به اتهام مجاهد بودن دستگیر کردند. وی را چنان شکنجه کرده بودند که مجاله شده بود و قدرت حرکت نداشت و برای حمل و

نقل او از پتو استفاده می‌کردند. برای ترساندن سایر زندانیان وی را با آن حال به بند عمومی که اتاق‌هایش مملو از زندانی‌های کم سن و سال بود، می‌آوردند. زندانیان که خودشان حتی جای کافی برای نشستن نداشتند، مجبور بودند جای بزرگی را به او اختصاص دهند چون نقطه سالمی در بدن نداشت. بعدها معلوم شد که وی را اشتباهی دستگیر کرده‌اند. موارد متعدد دیگری از انواع شکنجه از قبیل سوزاندن با سیگار، کشیدن اطوی داغ بر بدن، شکستن عمدی استخوان‌ها و ... وجود داشت که یا شکنجه‌شدگان به شهادت رسیده‌اند و اسرا رش نهفته مانده و یا ما را بدان دسترسی نبوده است. این بخش را با گفته‌ای از روح الله بازجوی شعبه ۶ اوین به بیان می‌بریم که با افتخار برای ترساندن زندانی می‌گفت: «ما در این رژیم مار خورده‌ایم و افعی شده‌ایم».

تنبیهات در زندان

انفرادی

raig ترین تنبیه در زندان زندگی انفرادی در سلول است. بدون هیچ‌گونه امکاناتی از ملاقات که مهم‌ترین مسلله برای زندانی و به خصوص خانواده‌اش است تا روزنامه، کتاب، رادیو و تلویزیون و حتی هیچ‌گونه وسیله‌ای برای نوشتن، از خرید مواد خوراکی و بهداشتی از فروشگاه زندان محروم می‌شود و هم‌جنین از خرید می‌بوه. در این دوران غذای روزانه‌ات را کاهش می‌دهند و گاهی برای فشار بیشتر از رفتن به دکتر و استفاده از دارو ممنوع هستی و معمولاً در روزهای اول و حتی یک ماه و دو ماه از داشتن مسواک و خمیر دندان محروم هستی و تنها با یک دست لباس باید زندگی کنی و شانه‌ای نداری که سرت را شانه کنی و در درون سلول کاملاً منزوی هستی. تنها روزی سه بار نگهبان را به هنگام غذا دادن می‌دیدی و در دورانی هم بود که سکوت مطلق و مرگ‌آوری بر بند انفرادی که به اسم آسایشگاه در زندان اوین نام‌گذاری کرده بودند، حاکم می‌کردند. با کوچک‌ترین حرکتی مبنی بر ایجاد سر و صدا زندانی کتک

می خورد. حتی اگر صدای دمپایی اش بلند می شد. زندانیان به هنگام دادن غذا دیده نمی شد و تنها از دریجه هایی که بر در سلول نصب شده است، غذا داده می شد. علاوه بر این، در چنین هنگامی هم که نگهبان را نمی توانستی ببینی باید با چشم بند غذا را دریافت می کردی و اگر نگهبان را می دیدی کتنمی خوردی. در مواردی که نگهبان در سلول را باز می کرد یا باید چشم بند می داشتی و یا رویت را به دیوار می کردی و زندانیان زیادی به خاطر این که نگهبان را دیده بودند به شدت کتنمی خورده بودند و یا شش ماه اضافه تر در زندان مانده بودند.

زندگی در سلول ها معمولاً طولانی مدت و گاهی یک سال و بیشتر ادامه داشت و زندانیان به علت نداشتن هوای کافی و استفاده نکردن از آفتاب به حالت نیمه فلچ درمی آمدند و به علت کمی نور و کمی وسعت دید بینائی اشان صدمه می دید. نکته ای که لازم است در این جا به روی آن تأکید شود این است که فرستادن زندانی به سلول انفرادی نه صرفاً به دلیل رعایت نکردن مقررات بود بلکه تعداد زیادی از زندانیان را بارها و بارها و به طور طولانی مدت به این دلیل در سلول نگه می داشتند که شاید تحت فشار ماندن در سلول، شرایط به اصطلاح آزادی را بپذیرند. شرایط آزادی مصاحبه در جمع زندانیان در محلی به اسم حسینیه بود و حتی برای کسانی که هیچ گونه اتهامی نداشتند و مشکوک دستگیر می شدند این مصاحبه باید انجام می شد و گرنه سال ها باید در زندان می ماندند تا روزی که به قول خودشان جسد زندانی را از زندان خارج کنند. برای مثال تعداد بسیار زیادی از کسانی که محکومیت شان تمام شده بود در موج اعدام سال ۷۶ در گورهای دسته جمعی دفن شان کردند.

کم نبودند دختران کم سن و سالی که ماهها و حتی سال ها به تنها یی در سلول های انفرادی نگه داری می شدند و ای کاش فقط تنها ماندن در سلول بود. آن ها به شیوه های مختلف آن ها را تحت فشار قرار می دادند. مثلاً دختر شانزده ساله ای را که به طور انفرادی در سلول نگه داشته بودند توسط یکی از نگهبانان زن دچار عدم تعادل شده بود. زندانیان زن که خصوصیاتی شبیه مرد ها داشت به طور مرتب در سلول دختر کم سن و سال و تنها را باز می کرد و با حرکاتی غیرعادی و مشمئز کننده باعث ترس و وحشت دختر نوجوان می شد که او را به

مرحله جنون کشاند. دختر ۱۶ ساله دیگری را به مدت ۱۴ ماه در سلول انفرادی نگه داشتند. برای پذیرش شرایط آزادی مرتب مورد آزار و اذیت قرار می‌گرفت و خبرهایی دروغ مبنی بر بریدن دوستانش که آن‌ها هم در سلول‌های دیگر بودند به او می‌دادند. نیمه شب در سلول را باز و آن‌ها را وحشت‌زده از خواب بیدار می‌کردند.

در دورانی که تنبیه انفرادی را می‌گذراندی، تنبیهات دیگری هم باید متحمل می‌شدی. به طور مثال یکی از زندانیان را به دلیل این‌که در سلول سروド خوانده بود مدت چهل روز دست‌هایش را دست‌بند زدند و با کمک زنجیر به شوفاز داخل سلول که از لوله‌های بسیار قطور آب گرم تشکیل می‌شد بسته بودند. در اثر این عمل وحشیانه دست‌های او آسیب جدی دید و هنوز هم دستانش دردناک است و به راحتی قادر به کار با آن‌ها نیست.

قطع داروی زندانی از جمله موارد تنبیه بود. از جمله انسولین یک بیمار دیابتی را به عنوان تنبیه‌اش که حاضر به قبول شرایط آزادی نبود، بارها به مدت یک یا دو روز قطع می‌کردند. زندانی دیگری را به دلیل تماس گرفتن با سلول بغلی خود در راه روبرو بند در مقابل چشم دیگر زندانیانی که در سلول بودند، ۶۰ ضربه شلاق زدند.

هم‌سلولی کردن زندانی با یک زندانی روانی برای تحت فشار قراردادن هرچه بیشتر او در دوران گذران انفرادی کاری عادی بود کسانی که تحت شرایط سخت زندان و یا شکنجه‌های وحشیانه تعادلشان را از دست داده بودند به عنوان ابزار فشار و شکنجه روحی سایر زندانیان به خصوص در سلول به کار می‌گرفتند. زندانی از دو نظر تحت فشار بود. یکی وضع رفتانگیز و رنج‌آور دیوانه‌ای که با او هم‌سلول بود و از این‌که می‌دید چگونه انسانی قریبانی شکنجه‌های این رژیم شده است زجر می‌کشید، و از طرفی خود روانی که تعادلش را از دست داده بود مانع خواب و آرامش زندانی در تمام طول شب و روز بود. حتی بعضی از آن‌ها به زندانی حمله کرده و زندانی را مجرروح کرده بودند. برای نمونه، فرزانه عمومی تحت شکنجه‌های وحشیانه، و هم‌چنین شوک‌های بی‌رویه که برای درمان او داده بودند کاملاً تعادلش را از دست داده بود. به طوری که قادر نبودند در بند از او نگه‌داری کنند و در سلول بود. او را در مقاطع مختلف با زندانیان سیاسی

بسیاری هم‌سلولی کرده بودند که برای همه آن‌ها بزرگ‌ترین شکنجه روحی به حساب می‌آمد. به خصوص که به دلیل استفاده نکردن از دارو کاملاً غیرقابل تحمل و غیرقابل کنترل بود.

گاهی اوقات هم با روانی‌هایی هم‌سلول می‌کردند که کاملاً آرام و بی‌آزار بودند و به دلیل این که حاضر به خوردن غذا نبودند بی‌حال هم‌جون لخته‌ای گوشت در گوشه‌ای از سلول افتاده بودند. دیدن آن‌ها به شکلی دیگر شکنجه‌اور بود. مهم‌تر از همه غذا نخوردن آن‌ها و جثه ضعیف و زردشان و نگاه‌های بی‌روح و افسرده‌شان زجر اور بود. آن‌ها به دلیل این‌که از حمام رفتن و شستشوی خودشان خودداری می‌کردند، بوی مشمئز‌کننده‌ای می‌دادند. به خصوص در فضای کوچک سلول و به دلیل کمبود هوا تنفس چنین هوایی به شدت تهوع‌اور و آزاده‌نده بود. یکی از این‌گونه دیوانه‌های بی‌آزار زنی بود به اسم ناهید که به دلیل این‌که همسرش را زیرشکنجه کشته بودند و خودش شکنجه شده بود، مقاومتش را به شدت از دست داده بود نه غذا می‌خورد، نه حمام می‌رفت و نه حاضر بود به ملاقات برود. خودش و تمام وسایلش شیش زده بود. به خاطر این‌که او را به زور به حمام می‌بردند و یا سلوش را تمیز می‌کردند و او مقاومت می‌کرد، بارها کتک خورده بود. یک مورد آن‌چنان از فشاری که برای فرستادن او به هوای خوری به او می‌آوردند، تحریک شد که آن‌ها را جانی خطاب کرد. مسئول بند، زنی هم‌جون حیوان به اسم اکبری، با مشت و لگد به او حمله کرد و موهای او را گرفته و سرش را به دیوار می‌کوبید.

زنگی در اتاق‌های دربسته به دلیل نماز نخواندن

یکی از متداول‌ترین تنبیهات در زندان تنبیه دسته‌جمعی زندانیان در سلول بزرگی به اسم اتاق دربسته است. آن هم نه صرفاً به دلیل این‌که آن‌ها شورش کرده‌اند، بلکه فقط به دلیل این‌که نماز نمی‌خوانند. از اوایل سال ۶۴ به مرور کلیه زندانیانی که نماز نمی‌خوانند، به بندی که به بند دربسته معروف شد، در بند یک اوین منتقل کردند. آن‌ها را در اتاق‌هایی 3×4 که در هایشان بسته بود قرار دادند. تعداد زندانیان این اتاق‌های دربسته بین ۳۵-۲۵ نفر با تمام

وسایلشان بود. پنجره‌های این اتاق‌ها رنگ و با جوش محکم بسته شده بود. تنها پنجره‌ای نزدیک سقف و به طور نیمه باز برای ورود و خروج هوا بود. روزها سه یا چهار وعده هر اتاق به نوبت باز می‌شد و زندانیان را به دستشویی می‌بردند. بهانه جلادان، نماز نخواندن آن‌ها و نجس به حساب آوردنشان بود. ولی در اصل دو هدف داشتند. اولاً جمع‌آوری زندانیانی که سرموضعی به حساب می‌آمدند و ممکن بود روی سایر زندانیان که تازه به بند می‌آوردند و یا منفعل بودند تأثیر بگذارند. دوم این‌که با نگهداری آن‌ها در اتاق‌های دربسته هرجه بیشتر تحت فشارشان قرار دهند. چون دیگر تواب‌ها در این مورد کارآیی چندانی نداشتند. به خصوص که زندانیان در مقابلشان به دفاع می‌پرداختند.

جلادان برای اذیت کردن زندانیان اتاق‌های دربسته هر روز برنامه جدید پیاده می‌کردند. بارها به دلیل این‌که به هنگام دیر شدن نوبت دستشویی و یا مرض بودن یک زندانی، آن‌ها در زده بودند، تلویزیون و روزنامه را قطع کرده بودند و یا از وعده دستشویی‌ها کم کرده بودند. در سال ۶۵ که زندانیان در زیرزمین معروف بند ۲۰۹ دربسته بودند، زندانیان قزل‌حصار را هم به دلیل این‌که حاضر نبودند چادر سیاه سر کنند، به این بند آوردند و در بین این زندانیان تقسیم کردند. اتاق‌ها مملو از جمیعت بود و جای خواب و نشستن نبود. زندانیان قزل‌حصار که خودشان ماه‌ها در حال تنبیه به سر می‌بردند و از هواخوری، روزنامه و کتاب، تلویزیون، فروشگاه، میوه، رفتن به بهداری و حتی ملاقات ممنوع بودند و تعداد زیادی از آن‌ها به خوردن کابل حتی بیشتر از ۱۰۰ ضربه محکوم شده بودند، برای فشار هرجه بیشتر به آن‌ها به زندان اوین منتقل شدند.

در بند ۲۰۹ برای فشار بیشتر بر آن‌ها تعدادی از زنانی را که متهم به فحشا بودند با آن‌ها هم‌اتاقی کردند. این عده شامل یک باند فحشا به رهبری یکی از ملایان به اسم احسان‌بخشن دستگیر شده بودند و چون دادگاه ویژه روحانیت در اوین بود، این عده را هم به اوین آورده بودند.

با ورود این زنان به اتاق‌های دربسته که زندانیان سیاسی زن در آن‌ها به سر می‌بردند، از جانب زندانیان سیاسی اعلام اعتصاب غذا شد. دلیل اصلی آن این بود که زندانیان سیاسی می‌گفتند: زندانی سیاسی دارای یک هویت مشخص

است که از نظر فکر و ایدئولوژی با رژیم مخالف است و رژیم با اختلاط زندانیان سیاسی با عادی می‌خواهد این هویت را مخدوش و به افکار داخلی و خارجی نشان دهد که زندانی سیاسی ندارد. بعد از ۱۷ روز اعتصاب غذا زندانیان عادی یکی از اتاق‌ها را جمع کردند ولی در یکی از اتاق‌ها در حالی که بعضی از آن‌ها نزدیک ۵۰ روز اعتصاب غذا بودند، رژیم توجهی به این مسئله نکرد و آن‌ها را که حالشان به شدت وخیم و رو به مرگ بود، به بهداری منتقل کردند، به این شرط که بپذیرند چادر سیاه سر کنند. اگرچه رژیم از بودن عادی‌ها در بند زندانیان سیاسی وحشت داشت و به آن‌ها سفارش می‌کردند که زندانیان سیاسی چپ نجس هستند و شما حق ندارید با آن‌ها حرف بزنید و تهدیدشان می‌کردند که در صورت تماس با آن‌ها مجازات خواهید شد.

قوافین ضد انسانی به عنوان تنبیه

زندانیان سر موضعی را به بند منفعلین و تواب‌ها می‌بردند و هیچ‌کس حق نداشت با آن‌ها صحبت کند. زندانیانی که نماز نمی‌خواندند، در بند به اتاق‌ها راهشان نمی‌دادند و آن‌ها در راهرو بند زندگی می‌کردند که به بچه‌های کوچه معروف بودند. حتی توالت و حمامشان جدا بود و نمی‌گذاشتند به ظرف غذای بند دست بزنند.

در ماه رمضان دو وعده غذا بیشتر داده نمی‌شد. حتی به کسانی که مذهبی و یا مسلمان نبودند و حتی بجهه‌هایی که در زندان به سر می‌بردند تمام طول روز را باید گرسنه می‌ماندند. البته مسئله ندادن غذای ظهر در ماه رمضان از جمله موارد درگیری بین زندانیان غیرمذهبی و جلادان زندان بودند که در تمام طول دوران زندان وجود داشته که به تنبیه آن‌ها منجر می‌شده است. مجبور کردن زندانیان به انجام کارهایی از قبیل نظافت راهروهای بند، آوردن غذای بند و مواد فروشگاه و میوه که از جمله مسائلی بودند که به تنبیه و کنک خوردن زندانیان منجر می‌شد. در سال ۶۶ زندانیان سرموضعی به اعتراض به این مسئله به تحریم و اعتصاب غذا به مدت دو هفته دست زدند.

این بخش از مسایل زندان بازگویی خاطرات رفیقی است که به طور تنگانگ آنها را تمسیح کرده است.

زندگی با زندانیان عادی

نگهداری زندانیان سیاسی با زندانیان عادی به منظور مخدوش کردن هیبت زندانی سیاسی و همچنین تحت فشار قرار دادن آنها از سنن کشورهای به اصطلاح دمکراتیک است. رژیم شاه و رژیم جمهوری اسلامی به تبعیت از اربابان خود از این شیوه استفاده می‌کردند، یعنی زندانیان سیاسی را برای تنبیه به بند زندانیان عادی می‌بردند و زندانیان عادی را وادار می‌کردند که آنها را اذیت کنند. البته هر دو رژیم از این عمل سودی نمی‌بردند. چون پس از چند روز زندگی زندانی سیاسی با عادی‌ها مورد احترام و اعتماد آنها قرار می‌گرفت. رژیم جمهوری اسلامی در اوایل گشایش مجدد زندان‌ها به میراث‌داری از شاه جلاد، زندانیان سیاسی را برای تنبیه به زندان قصر که زندانیان عادی در آن جا نگهداری می‌شدند، می‌برد. ولی از آنجایی که زندانیان عادی نه تنها حاضر به آزار آنها نبودند، بلکه شدیداً تحت تأثیر ارزش‌های اسلام قرار می‌گرفتند و احترام فوق العاده برایشان قابل می‌شدند؛ این مستله باعث وحشت رژیم شده و این کار را ادامه نداد. با کشtar سال ۶۷ در زندان‌های ایران و سرکوب و تصفیه خونین زندانیان سیاسی، زندان اوین تقریباً خالی شد و رژیم شروع به آوردن زندانیان عادی به زندان اوین نمود ولی زندانیان سیاسی را در اتاق‌های جداگانه نگهداری داشت. چون از بودن آنها با هم شدیداً وحشت داشت. زندگی پر از درد و رنج آنها بزرگترین شکنجه برای زندانیان سیاسی بود. تماس با زندانیان سیاسی برای عادی‌ها ممنوع بود و در صورت ایجاد رابطه تنبیه می‌شدند. دیدن این قربانیان رژیم، واقعاً دردناک و زجرآور بود. زنان پیر و دختر بچه‌هایی که برای حمل و نقل مواد مخدر و همچنین فروش از آنها استفاده کرده بودند و منجر به دستگیری اشان شده بود. بچه‌های کوچکی که به همراه مادرانشان به زندان می‌آمدند و حتی بعضی از آنها معتاد به تریاک بودند. دختران کم سن و

سالی که به دلیل فقر دست به دزدی زده و یا از شدت فقر به دام باندهای فحشا گرفتار شده بودند. زنانی که متهم به زنا بودند و انتظار روزی که باید سنگسار شوند را می‌کشیدند و همچنین زنانی که به جرم قتل باید قصاص می‌شدند و محکوم به مرگ بودند. این‌ها فقط مشتی از خروار بود که شب‌انه روز شاهد آن بودی و از این‌که قادر به کمکی به آن‌ها نیستی باید زجری مضاعف را تحمل کنی.

سال ۶۸ به دلیل تماس با اتاق عادی‌ها برای تنبیه به سلول بردۀ شدم و به عنوان تنبیه مضاعف به سلولی که نزدیک ۱۳ نفر در آن به سر می‌بردند. تقریباً کمی از سلول‌های دیگر بزرگتر بود. این‌گونه زندگی تنگاتنگ هم برای زندانیان عادی فشار بود. به این دلیل که آن‌ها را تهدید می‌کردند حق هیچ‌گونه تماسی را با زندانی سیاسی ندارید و هیچ چیز از آن‌ها نباید قبول کنید. از آنجایی که این‌گونه ب Roxوردها برای آن‌ها غیرعادی و غیرقابل قبول بود به شدت اذیت می‌شدند و از طرفی زندگی رقت‌بار آن‌ها برای زندانی سیاسی بسیار عذاب‌آور بود. اکثر آن‌ها زنانی بودند که به عنوان زناکاری دستگیر شده و وحشت از سنگ‌سارشدن یک لحظه آن‌ها را آرام نمی‌گذاشت. گریه‌ها و التماس‌هایی که می‌کردند، از هر نوع شکنجه‌ای بدتر بود. انسان آرزو می‌کرد ای کاش به جای همه آن‌ها کشته می‌شد و آن‌ها از این شرایط دردناک راحت می‌شدند. هیچ چیز آن‌ها را آرام نمی‌کرد. تمام مدت شب‌انه روز گریه می‌کردند و ضجه می‌زدند. با وجود این‌که از فرص آرام‌بخش استفاده می‌کردند ولی آرام نداشتند و از شدت گریه فریاد می‌کشیدند. نگهبانان مدام آن‌ها را تهدید می‌کردند که سرو صدا نکنند. در آن شرایط انسان دائماً گودالی را در پیش روی خود می‌دید که آن زنان در حالی که سنگ به طرفشان پرتاب می‌شود، با چشمانی از حدقه درآمده به هر طرف می‌دوند و برای بیرون آمدن از آن گودال مرگبار راه نجات می‌جوینند. آن‌ها اگرچه شدیداً به زندگی وابسته بودند و حاضر به مرگ نبودند، ولی آرزو می‌کردند به جای مرگ زجر آور با سنگ، دارشان بزنند. واقعاً درد و وحشتی که دائماً در چهره‌شان برای چنین مرگ شکنجه‌آوری نقش بسته بود برای هیچ‌کس قابل توصیف نیست. انسان فکر می‌کرد که آن‌ها هر آن از شدت وحشت نقش زمین خواهند شد.

زندگی در بند عادی‌ها دورانی دردناک و فوق طاقت بود. شبانه‌روز تماش‌اگر رنج و تحقیر انسان‌هایی که قربانی یک سیستم وحشی و جنایتکار بوده و هستند باید می‌بودی صدای گریه و توأم با درد معتادانی که تازه دستگیر شده بودند و به علت نرسیدن مواد به آن‌ها از شدت درد به خود می‌بیچیدند. برای یک دانه قرص آرام‌بخش التماس می‌کردند. وجود دختران کم سن و سال ۹ ساله، ۱۰ ساله و ... که به علت معتاد بودن و یا فروش مواد مخدر به دلیل فقر خانواده به حبس و جریمه ہولی سنگین محکوم شده بودند، دردناک‌ترین صحنه‌های دختران کم سن و سالی که به دلیل فقر به دام باندهای فحشا افتاده بودند، کم نبوده و نیستند. دردناک‌تر از همه مورد سوءاستفاده جنسی قرار گرفتن زنان زندانی عادی در زندان به عنوان صیغه زندان‌بانان بود که از روی ترس و یا برای استفاده از ملاقات طولانی‌تر و یا رفتن به مرخصی یک هفته‌ای به این حقارت تن می‌دادند.

غذای ناجیز زندان و پایین بودن کیفیت آن از جمله مسایلی بود که همیشه به دعوا و کنک‌کاری بین آن‌ها منجر می‌شد. آن‌ها چون نمی‌توانستند مستقیماً با زندانیان بر سر کمی غذا و چای و حتی نان درگیر شوند بر سر تقسیم آن‌ها در بند کارشان به فحش‌های رشت به هم‌دیگر و حتی کنک‌کاری منجر می‌شد. یک بار یکی از زندانیان، زندانی دیگری را که مقداری از کشمش‌های کشمش پلو را جمع کرده و خورده بود، مورد حمله قرار داد و با دندان‌هایش یک نکه گوشت از ران او را کند و من احساس می‌کنم هنوز آن صحنه را جلو چشم می‌بینم. مورد دیگر یک زندانی به دلیل این‌که زندانی دیگری نکه گوشتی را که در غذایش بود برداشته بود، شیشه‌ای را چنان پرتاپ کرد که مج دستش را شکست.

تحقیر زندانیان عادی توسط زندانیان به دلیل فحشا، مواد مخدر، قتل و دزدی بطور مستمر انجام می‌گرفت. استفاده از آن‌ها در کارگاه‌های تولیدی دایر شده در زندان به خصوص کارگاه‌های قالی‌بافی با مزدی بسیار ناجیز که اکثراً پرداخت نمی‌شد. در حقیقت قالی‌های گران قیمت با بیگاری زندانیان وارد بازار می‌شود و زندانیان یا به دلیل ترس و یا گرفتن مرخصی یک هفته‌ای و یا طولانی‌تر کردن ملاقات تن به این بیگاری می‌دهند. این بیگاری، پول‌های

کلائی را وارد جیب ایجاد کنندگان این کارگاهها که از سردمداران رژیم هستند، می‌کنند.

فروش مواد مخدر و به خصوص قرص‌هایی که اعتیادآور است با قیمت گران و فروش سیگار که برای زنان ممنوع است با قیمت بسیار گران که توسط زندانیان به‌طور مخفیانه رواج دارد، منبع درآمدی کلان است.

فرض دادن پول به زندانیان و گرفتن بهره زیاد از آن‌ها و خرید طلاهای آن‌ها سود فراوانی را به جیب مسئولان زندان سرازیر می‌کند، به خصوص که خرید قرص‌های مخدر و خرید مواد غذایی احتیاج به پول دارد. به دلیل کیفیت و کمیت بد غذای زندان، تعداد زیادی از آن‌ها با خرید انواع و اقسام غذاهایی که قیمتی زیاد دارد، سود فراوانی را نصیب زندانیان کرده و می‌کند.

بزرگ‌ترین سرگرمی زندانیان عادی هم جنس بازی است و به شکل یک اپیدمی حتی بین زندانیان کم سن و سال زندان درآمده است. به‌خاطر این مسئله مرتب کابل می‌خورند و به سلول انفرادی می‌روند.

زندانیان روانی با بقیه زندگی می‌کنند و همیشه باعث زحمت بقیه می‌شوند که زندان‌بانان آن‌ها را به شوفازهای راهرو زنجیر می‌کنند. بیماران مبتلا به بیماری صرع یکی دیگر از مشکلات بقیه هستند، چون باید مدام مواطن بشان باشند که در دستشویی و یا حمام دجاج غش نشوند و بیفتدند، که خطر رخمي شدن و یا حتی مرگ برای آن‌ها وجود دارد.

زندانیان از رفتن به اتاق‌های یکدیگر ممنوع هستند و در صورت تکرار آن تنبیه می‌شوند. تلویزیون از ساعت ۱۰ شب باید خاموش شده و زندانیان باید در جایشان دراز بکشند و بخوابند. در صورت رعایت نکردن این موارد تنبیهاتی مثل بسته شدن در اتاق‌ها، قطع چای، قطع ملاقات و فرستادن به سلول در موردشان اجرا می‌شود. ورزش صبحگاهی اجباریست و همه باید ساعت ۶/۵ صبح در هواخوری حاضر باشند و جالب این است که ورزش آن‌ها شامل دعا خواندن برای مسئولان رژیم است که کسانی که در آن موقع صبح در هواخوری حاضر نمی‌شوند شامل تنبیهات در بالا ذکر شده می‌شوند. ورزش پس از خواندن دعا خاتمه می‌باید، در کوتاه‌تر از چند دقیقه.

رژیم برای ایجاد رعب و وحشت در بین همه آن‌ها کسانی را که برای تنبیه دست‌بند می‌زد، در راهرو بند نگه می‌داشت و یا کسانی که شامل تنبیه به وسیله کابل می‌شدند، در هوای خوری بند جلو چشم همه او را می‌بستند و وحشیانه کابل می‌زدند.

یکی از شکنجه‌آورترین صحنه‌ها در بند عادی‌ها شب‌ها زمانی بود که از بلندگوهای بند اسامی کسانی که فردا پنج صبح باید با کلیه وسائل آماده باشند، خوانده می‌شد. همه می‌دانستند که اسم یا اسامی خواندن شده برای صبح به آن زودی برای اجرای حکم اعدام و یا به اصطلاح فصاص و یا سنگسار است. ترس و وحشتی مرگبار همه را فرامی‌گیرد. ضجه و زاری برای هم بندیشان و هم برای خودشان که در انتظار نویند، شروع می‌شود. صحنه‌ای است بسیار دردناک و طاقت‌فرسا تا صبح کسی نمی‌تواند بخوابد و زندانی محکوم به مرگ رنگ باخته و با چشمانی وحشت‌زده و نالان، لحظات طاقت‌فرسایی را می‌گذراند. فردای آن روز هنوز هوا تاریک است که بلندگوها اسامی شب گذشته را تکرار می‌کنند. کسی که برای اعدام باید برود قبل از باز شدن در آهنین و سنگین بند با دیگر هم‌بند‌هایش در جلو میله‌های در بند در حالی که نفس‌ها را در سینه حبس کرده‌اند، لحظات فرار سیدن مرگ را شماره می‌کنند. زمانی که آن‌ها از میله‌های در، نگهبانان را که بر سر پله‌ها برای بازگردن در ظاهر می‌شود می‌بینند وحشت‌شان صدچندان می‌شود. آن وقت تازه می‌فهمند چه سرنوشت دردناکی در انتظار هم‌بندی و خودشان است.

در زندان‌های جمهوری اسلامی حتی برای عادی‌ها هم همه چیز توأم با شکنجه و زجر است. حتی موقعی که می‌خواهند آزاد شوند. در موقع آزادی دو نوع جرمیه باید بپردازنند یکی خوردن کامل تا نزدیک ۱۰۰ ضربه و یکی هم پرداخت جرمیه نقدی. وقتی که زمان آزادی‌اشان فرا می‌رسد تمام مدت به این می‌اندیشند که چگونه باید ضربات دردناک کابل را تحمل کنند. آیا زیر فشار این ضربات زنده خواهند ماند؟ پرداخت جرمیه نقدی به خصوص جرمیه‌های کلان یکی از مشکلات زندانیان عادی و منبع درآمد کلانی برای رژیم ایران است که گاهی به چندین میلیون می‌رسد و کسانی که نتوانند این جرمیه‌های سنگین را بپردازنند باید سال‌های طولانی به جای جرمیه در زندان بمانند.

یکی دیگر از راههای ایجاد ترس و وحشت در زندانیان عادی، اعدام محاکومین به اعدام در مقابل چشمان وحشتزده بقیه زندانیان است. زندانیان معتادی که در محله جمشید یکی از محلات فقیرنشین تهران در یک یورش رژیم به آنجا دستگیر شده بودند، تعریف می‌کردند که سحرگاه وقتی که همه در خواب بودند نیروهای سرکوب رژیم به محله جمشید حمله و اکثریت اهالی محل را با زور اسلحه بیدار و به زندان منتقل کردند. اکثرشان زنان و مردان معتادی بودند که به بهانه قاچاقچی بودن آن‌ها تعداد زیادی از آن‌ها را در مقابل چشمان حیرت‌زده دیگران در زندان گوهردشت دار زدند. و تعداد زیادی از آن‌ها را به شدت شکنجه کردند. زن معتادی که با کمر خمیده راه می‌رفت و در محله جمشید زندگی می‌کرد، در این یورش دستگیر و به شدت شکنجه شده بود. مهره‌های کمرش به دلیل اینکه بازجویش صندلی اش را بر روی کمر او قرار می‌داد و مشغول خوردن صبحانه می‌شد، به شدت آسیب دیده بود و نمی‌توانست به راحتی راه برود و همیشه از درد کمر رنج می‌برد.

موارد شکنجه‌ای که در اداره آگاهی پراهی اقرار گرفتن از زندانیان عادی به گزاره می‌شد، به اختصار شرح داده می‌شود:

جوجه کباب کردن: شدیدترین نوع شکنجه‌ای است که اجرا می‌شود بدین شکل که انسان را روی یک میله آن چنان می‌بنندند که مثل یک حلقه به دور میله در می‌آید. سپس در حالی که میله به شدت به چرخش درمی‌آید با کمک یک کابل به انسانی که دور میله به چرخش در آمده است می‌زنند.

نگهداشت در برف: در زمستان زندانیان عادی را بر روی برف قرار می‌دهند و پاهایشان را با برف می‌پوشانند. دختر هجده ساله‌ای متهم به دزدی بود، به دلیل اینکه ساعت‌های طولانی پاهایش را در برف گذاشته بودند از درد شدید پا شب‌ها نمی‌توانست بخوابد.

قراردادن در تایر ماشین: شیوه دیگر شکنجه، قراردادن در یک طایر ماشین و چرخاندن او در حالی که با باتوم برقی به سرو تن او که در حال چرخش است می‌زنند که در اثر عمل چرخش دچار سرگیجه شدید می‌شوند. بریند گوشت بدن با اره یکی دیگر از موارد شکنجه هست.

احکام جنایتکارانه جمهوری اسلامی در مورد زندانیان عادی

۱- حکم قسامه برای اثبات جرم به کار می‌رود. یعنی اگر از طریق شکنجه نتوانند جرمی را ثابت کنند، اگر کسی ۴۰ بار قسم بخورد که دیده که آن شخص جرم را مرتکب شده آن جرم اثبات شده است. مثلاً در مورد زنی که متهم به قتل همسرش بود چون نتوانسته بودند ثابت کنند که او همسرش را به قتل رسانده است، یکی از افراد فامیل شوهر او قسم خورده بود که او دیده است که زن، شوهرش را کشته است. از حکم قسامه به راحتی در محکوم کردن افراد استفاده می‌شود.

لزوم جلب رضایت شخص شاکی در اجرای احکام اعدام و یا عدم اجرای آن کسانی که متهم به قتل هستند و باید حکم اعدام در مورد آنها اجرا شود، اگر شاکی قاتل حاضر به بخشیدن قاتل باشد او از مرگ نجات پیدا می‌کند و اگر او را نبخشد او را اعدام می‌کنند.

شیوه‌های مختلف برای بر هم زدن تعادل روانی

رژیم ایران برای ایجاد اختلال در سیستم عصبی و نهایتاً به دیوانگی کشاندن زندانی سیاسی آن‌ها را مدت‌های طولانی در سلول‌های انفرادی در محیطی با سکوت مطلق و عدم برخورد با دیگران و بدون دریافت هیچ‌گونه خبری از بیرون و بدون روزنامه، رادیو و تلویزیون و حتی هیچ‌گونه کاغذ و وسیله‌ای برای نوشتن که بتوانی حداقل افکارت را یادداشت کنی، نگه می‌داشت و مواردی هم بود که زندانی را از تمام آن جهه گفته شده محروم می‌کرد و حتی برای بازجویی هم بازجو به ساختمان انفرادی می‌آمد که زندانی به هیچ‌وجه با محیط اطراف رابطه‌ای نگیرد. ولی گاه به جای سکوت مطلق با ایجاد سروصداهای غیرعادی و بسیار بلند و طولانی مدت سعی می‌کردند در مفرز زندانی آن چنان هیاهویی به پا کنند که نتواند بر روی هیچ چیز متمرکز شود. در اینجا به طور مختصر شرایط زندگی یک سال زندگی در انفرادی یکی از زندانیان سیاسی را که رژیم برای بر هم زدن تعادل روانی اش تلاش کرد، شرح داده خواهد شد.

این زندانی که مدت ده سال زندانیش را عموماً در سلول‌های انفرادی گذرانده بود این بار کاملاً با شرایط جدیدی از انفرادی رویرو بود. از همه چیز محروم بود و فقط برای حمام هفته‌ای یک بار از سلول بیرون‌نش می‌آوردند و گاهی هم دو هفته و یا بیشتر از حمام خبری نبود. تنها با کسانی تماس داشت که خودشان دچار عدم تعادل بودند. زندانیان عادی را به طور متناوب یک و یا دو هفته دو نفر، سه نفر و حتی بیشتر به سلول او که به سختی گنجایش زندگی دو نفر را داشت می‌آوردند. تمام مدت روز و شب تا نیمه شب آن چنان بلند حرف می‌زدند که انسان فکر می‌کرد مشغول فریاد زدن هستند. صحبت‌هایشان تشکیل می‌شد از فحش‌های بسیار زشت و رکیک و توصیف صحنه‌های مشمیزکننده روابطشان با مردهای مختلف و فاحشه‌گری. این صحبت‌ها آنقدر زنده و کثیف بودند که انسان از توصیف‌شان عاجز می‌شود. قضای سلول از گفتگوهای دیوانه‌وار آن‌ها چنان پر از سرو صدا و هیاهو می‌شد که به سختی می‌توانستی فکرت را بر روی مسائل دیگر متمرکز کنی. این

صحنه‌ها چند ساعتی از شب که می‌خوابیدند تمام و بلا فاصله بعد از بیداری شان شروع می‌شد و این برنامه گاهی بیشتر از دو هفته طول می‌کشید. چون مأموریت این عده تمام می‌شد زندانی را چند روز تنها می‌گذاشتند ولی این بار جای خالی آن‌ها را با ایجاد سروصدای بیرونی به وسیله دستگاه‌های مختلف و یا فحش‌های رکیک و مشمترز کننده از سلول‌های بالا که مردان را نگه‌نمی‌داشتند و شاید هم توسط پاسداران مرد بیان می‌شد و حتی از طریق لوله دستشویی آن چنان حرف‌های زشتی با صدایی بسیار بلند به زبان آورده می‌شد که انسان آرزو می‌کرد ای کاش گوش‌هایش کر بود و نمی‌شنید. آن‌ها برای فشار هرچه بیشتر بر اعصاب زندانی بچه‌هایشان را وادار می‌کردند که به گریه‌های مصنوعی بلند و دیوانه‌وار پشت در سلول زندانی بپردازد و شب‌ها با کوبیدن بر در سلول در هنگام خواب و با بازکردن در سلول و یا دریچه سلول و پرسش‌هایی که چقدر حکم داری و سناواتی که زندانی به فکر بازجویی فردا بیافتد او را بیدار می‌کردند. در سلول را با سر و صدا باز و بسته می‌کردند و می‌رفتند. تمام تلاش آن‌ها این بود که نگذارند او با آرامش بخوابد تا در خوابش اختلال ایجاد شود. بعد از چند روز و یا یک هفته و ایجاد سر و صدای شدید از بیرون سلول دوباره نوبت عادی‌های روانی می‌شد. این بار به جای استفاده گروهی از عادی‌های روانی از یک نفر از آن‌ها به تنها‌یی استفاده می‌شد که او خودش به تنها‌یی قادر بود وظیفه گروهی همه آن‌ها را انجام دهد.

معمولاً افرادی انتخاب می‌شدند که شرورترین و نامتعادل‌ترین زندانیان عادی بودند. از جمله آن‌ها یک زندانی بود که از نظر فیزیولوژیکی دو جنسه بود و مدام لخت می‌شد و بسیار نا‌آرام بود. به ظاهر هنگامی که لخت می‌شد مردان را برای کنترل او به سلول می‌وردند. مردان در حالی که با کابل به دنبال او که لخت بود وارد سلول زندانی می‌شدند. با کابلشان به بدن کاملاً لخت او ضربه می‌زنند از دیدن چنین صحنه ناگهانی و غیرقابل پیش‌بینی انسان به شدت تمرکزش را از دست می‌دهد و نمی‌تواند عکس العمل مناسب را انجام دهد. مردان زن لخت را به شدت با کابل می‌زندند که لباسش را بپوشند. بعد از خروج مردان از اتاق از پشت در مردان مرتب دریچه سلول را باز می‌کنند و او را که به شدت مشغول فرماد کشیدن و فحش‌های زننده است، بیش‌تر تحریک می‌کنند

که فضای سلول از جیغ‌های وحشتناکش و فحش‌های زننده پر کند. بعد از رفتن مردان او با کمک شانه و لیوان و مشت و لگد به در فلزی سلول می‌کوبد که آن چنان صدای وحشتناکی تولید می‌کند که انسان فکر می‌کند در معدنی قرار گرفته است که در آن مشغول انفجار هستند و دائمًا مغزش پر از سروصدای ناشی از انفجارات دینامیت است. تمام روز و مدتی از نیمه شب کار او سروصدای فحش دادن و به در سلول کوبیدن است و این کار چند روز ادامه دارد. بعد از چند روز او را به سلولی نزدیک سلول زندانی می‌برند و این بار این وظیفه را خارج از سلول انجام می‌دهد و بر مغز و اعصاب زندانی مورد نظر فشار می‌آورند. دوباره بعد از چند روز ایجاد صدای خارج از سلول یک روانی جدید را وارد سلول می‌کنند. او بلاfaciale بعد از ورود با کمک لیوان و بشقاب باشدت به در فلزی سلول می‌کوبد و فحش‌های زننده می‌دهد. سپس به عنوان این که می‌خواهد خودکشی کند بشقابی را بر می‌دارد و به شدت به شیشه پنجره سلول پرتاپ می‌کند و این کار را هر بار باشدت هرجه تمام‌تر در حالی که فریاد می‌زند و فحش می‌دهد، ادامه می‌دهد. این بار نگرانی برای خطر جانی که زندانی عادی را تهدید می‌کند فشار عصبی را تشدید می‌کند ولی زندانی روانی که شدیداً تهییج شده است. قابل کنترل نیست زنداتیان پشت در سلول کشیک می‌دهند تا از شکنجه روانی زندانی سیاسی هرجه بیشتر لذت ببرند و هیچ‌گونه اقدامی نمی‌کنند. کار این روانی تا یک هفته هم‌چنان ادامه دارد و هر وقت از این کار خسته می‌شود مقداری پول فلزی را بر روی در فلزی توالت سلول می‌ریزد و با شدت هرجه تمام‌تر بر روی در فلزی توالت می‌زند تا پول‌ها با سروصدای شدید بر روی در توالت بخورند ضرباتی که از این طریق در فضای کوچک سلول ایجاد می‌شود، مثل جکشی می‌ماند که بر روی مغز کوبیده می‌شود.

پس از یک هفته این روانی خارج می‌شود و بلاfaciale روانی دیگری جای او را می‌گیرد. در حالی که با مقدار زیادی فرص می‌خواهد خودش را بکشد. لحظاتی بعد تصمیم می‌گیرد با شیشه خودش را بکشد که این کارها توأم با سروصدای کوبیدن در سلول است. این صحنه فوق العاده هولانگیز و نگران‌کننده است و وحشت این که او با خوردن فرص و یا بریدن رگش با کمک شیشه جانش را به خطر بیندازد؛ فشار عصبی وحشتناکی به انسان وارد می‌کند. به طوری که انسان

آرزوی مرگ خودش را می‌کند که شاهد مرگ کسی دیگر نباشد. این صحنه‌های شبانه‌روزی آن چنان دلخراش است که خورد و خوراک خواب و آرام را از انسان سلب می‌کند. اگرچه آن‌ها عمداً فرصت خوابیدن و آرامش را به تو نمی‌دهند این صحنه‌ها با عادی‌های روانی به اشکال گوناگون و مداوماً انجام می‌شود و تعطیل ناپذیر است. این‌بار چند روانی دیگر به این روانی اضافه می‌شود که دسته جمعی تصمیم به خودکشی می‌گیرند و این‌بار که تعدادشان زیاد است دیگر قادر نیستی از خودکشی آن‌ها جلوگیری کنی. وحشت از این‌که در کارشان موفق شوند آن چنان تحت فشار قرار می‌دهد که آرزو می‌کنی هرجه زودتر تو را ببرند و بکشند. آن‌ها که دائم تهدید می‌کنند جسدت از این زندان خارج می‌شود و آرزوی بیرون رفتن از این‌جا را به گور خواهی برداش کاش هرجه زودتر تورا بکشند تا از شکنجه شبانه‌روزی نجات پیدا کنی. بعد از دو هفته دلهره‌آور آن‌ها را می‌برند و زنی آشفته و پریشان را به درون سلول هدایت می‌کنند او به محض ورود به سلول به طور سوزناک و دردآوری با صدایی بلند و فرباد مانند گریه و زاری را آغاز می‌کند. نوحه‌های مشمنزکننده می‌خواند و از خوردن غذا امتناع می‌کند. او به ظاهر برای بچه‌اش که در جبهه کشته شده است، ناله و زاری می‌کند و آن چنان فضای کوچک سلول را به حالت رقت‌باری متأثر می‌کند که انسان به طور کلی تمرکزش را از دست می‌دهد گریه و زاری او دائمی و تنها چند ساعتی در شب که خوابیده است آرام است ولی به علت فشارهای عصبی که طی شبانه‌روز تو را تحت فشار قرار داده است، قادر نیستی همان چند ساعت را با آرامش بخوابی و با خواب‌های وحشتناکی از خواب می‌پری. مثلاً خواب می‌بینی با چنگکی که لاشه گوسفندان را به آن می‌اویزند تو را می‌خواهند اعدام کنند و یا قسمتی از بدن‌ت را بریده‌اند که خون آن قطع نمی‌شود. یک سال تمام این صحنه‌های شکنجه‌آور ادامه دارد و تکمیل کننده آن‌ها آوردن دادیار به فاصله‌های مختلف و بازجویی و بحث بر سر عقایدت و تهدیدت به اعدام و دست‌بند زدن به خاطر این‌که برایت گزارش داده‌اند.

البته در طول این یک سال به این همه قناعت نمی‌کنند و اعمال دیگری نیز برای هرجه بیشتر اذیت کردن زندانی انجام می‌شود. مثلاً گازهای بسیار بد بو وارد سلول می‌کنند که چشم و بینی را به شدت تحریک می‌کند. در حالی که به

خاطر فشار عصبی اشتهاي غذا خوردن نداري آنها برای تشدید هرجه بيشتر بی اشتهاي در غذاييت دارو می ريزند و از وحشت اين که ممکن است اين داروها در سیستم عصبی تو اختلال ایجاد کند، اصلاً قادر به خوردن غذا نیستي. حتی نمی توانی بخوابی، از زیر در سلولت آن قدر آب وارد سلول می کنند که تمام وسایلت خیس می شود و حتی جایی برای ایستادن نداري.

در این دوران سخت و طولاني تنها هوشياری و تمرکز اعصاب فوق العاده ای را می طلبيد که بتوانی بر اعصابت مسلط شوي و کارت به دیوانگی و عدم تعادل نکشد.

جمع‌بندی

خانم‌ها، آقایان، آنچه که شنبیدید شمه‌ای بسیار مختصر از جنایاتی بود که در زندان‌های رژیم جمهوری اسلامی انجام شد و کماکان انجام می‌شود. اما آنچه را که نمی‌شود نادیده گرفت رابطه مستقیم این جنایات و اثرات زیان‌باری است که بر تک تک زندانیان و خانواده‌هایشان به جا مانده است و چون شکنجه‌ای دائمی همواره بر اعصاب آنها فشار می‌آورد. زندانیان سال‌ها پس از رهائی هنوز در خواب بارها تعقیب، دستگیر، بازجویی، شکنجه، زندانی و اعدام می‌گردند و در بیداری در وطن خود دائمًا تحت نظر قرار دارند و نقشه نابودیشان کشیده می‌شود. و در غربت علاوه بر رنج دوری از عزیزان در خطر توریسم رژیم قرار دارند.

کودکانی که به هنگام دستگیری مادرشان مدتی را در زندان گذرانده‌اند، شرایط زندان و دیدن شکنجه‌ها چنان تأثیر وحشتناکی بر آنان گذاشته است که بعضی از آن‌ها با وجودی که اکنون حدود ده سال دارند هنوز نمی‌توانند خود را با محیط مدرسه و اجتماع وفق دهند و از جدا شدن از مادرانشان وحشت دارند و با این‌که تحت نظر روان‌پزشک هستند هنوز بهبود نیافته‌اند.

زندايانی که تحت شکنجه و یا شرایط زندان تعادل روانی خود را از دست داده‌اند نه تنها بهبود نیافتنند، بلکه ساعت زجر و آزار ممتد خانواده‌هایشان هستند و مجبورند با مخارج سنگین در آسایشگاه‌های روانی بستریشان نمایند و

یا به علت نداشتن توان مالی در خانه آن‌ها را نگه‌داری کنند و یا تحويل تیمارستان‌ها بدهند.

پدران و مادرانی که سال‌های طولانی با تحمل رنج فراوان هر ۱۵ روز یک بار راه‌های پرخطر را به امید دیدار جگرگوشگان خود پیمودند و حاصل امروزشان چشم‌های دائم به اشک نشسته، امیدهای برپادرفته، رنج دوری از عزیزانی که به خاطرشان حتی حاضر نبودند یک ملاقات را از دست بدهند، و یا اگر فرزندی جان سالم بدر برده از زندان را فراری دادند دائمًا تحت فشار رژیم هستند.

امیدواریم آنچه را که شنیدید، اگر باور دارید، چشم فرو نبندید و به فراموشی نسپارید. بدآنگونه که دیگران می‌کنند. پایی بر سیل خون در ایران می‌گذارند و ایران را کشوری امن اعلام می‌کنند تا دستشان برای حمایت نکردن و پناه ندادن به همان زندانیانی که سال‌ها تحت آزار و شکنجه رژیم جمهوری اسلامی بودند و امروز با همه عشقشان به مردم، مجبور به ترک میهن شده‌اند تا از تعقیب و آزار رژیم رها گردند باز باشد.

وقتی با رژیمی که پایه‌های حکومتش بر خون کارگران و زحمتکشان و روشنفکران استوار است. شیوه دیالوگ انتقادی پیش گرفته می‌شود. رژیمی که چند ماهی پس از استقرار حکومتش کشتار را آغاز کرد. خلق‌های کرد، بلوج، ترکمن و عرب را به خاک و خون کشید. کارگران را اعدام کرد و به زندان انداخت، دانشگاه‌ها را به قتلگاه دانشجویان تبدیل کرد و به خیال خود آندیشه را با اسلحه نابود کند. دانش‌آموزان کم سن و سال را دسته دسته به جوخه‌های اعدام سپرد. پدران و مادران را به همراه فرزندانشان دستگیر، شکنجه و زندانی نمود. زنان حامله را شکنجه و اعدام کرد. دهقانان را در جای جای ایران به دلیل احراق حق از خان‌ها و مصادره زمین‌ها، سرکوب کرد و به زندان انداخت. به وسیله مزدورانش در ملاء عام در خیابان‌ها به صورت زنان تیغ کشید، اسید پاشید و شکم زنان حامله را با چاقو درید. به عنوان مبارزه با مواد مخدر (در حالی که خودشان وارد کننده و صادر کننده‌اش هستند) دهها و صدها معتمد را به عنوان قاجاقچی بین‌المللی به دار آویخت. زنان را به بهانه زناکاری به وضع فجیعی در ملاء عام با سنجسار کشت. انسان‌هایی را به دلیل اختلاف مذهبی با

تعلق خاطر داشتن به مذاهی دیگر به جوخه‌های مرگ سپرد. کشور را ویران و گورستان‌ها را آباد کرد.

این جنایات به اشکال مختلف کماکان ادامه دارد و کوچک‌ترین مخالفت را با تعقیب و زندان و گلوله پاسخ می‌دهد. بی‌شک سیاست دیالوگ انتقادی با جنایتکاران پاداشی است برای تیزتر کردن ساطور قصابی رژیم و هم‌جنین فرصتی است برای شرکای جنایات رژیم که امروز به عنوان «قهرمانان دموکراسی و بشردوستی» فریاد کشند. ●

بی‌نویسنده

^۱ متن سخنرانی ارائه شده توسط سه تن از زندانیان سیاسی زن در سمینار برلین، ترجمه آلمانی مقاله در:

-Ein kurzer Bericht über die Lage in den Gefängnissen im Iran, IRAN-
REPORT, Nr. 5, Frühjahr 1998

Rita

